

În afară de estimarea cheltuelilor, greutatea principală constă în taxațiunea valorii finale, trebuind a se estima nu numai cantitatea, ci și prețul lemnului.

d) După *valoarea venală* a pădurii, dedusă din produsul net anual și mijlociu, adică din diferența între valoarea în bani a creșterii anuale și între media anuală a speselor, o metodă nesigură prin natura ei. Dacă între spese se socotesc și interesele capitalului-pădure, s'ar deduce valoarea venală a terenului de pădure, mărime de asemenea greu de determinat, așa încât terenul se va estima mai bine după valoarea de circulațiune.

În principiu, contabilitatea agricolă se va servi de valoarea după cheltuelile de producțiune, pentru a o trece în inventar. Dacă cheltuelile de dobândire nu sunt cunoscute, se va conta numai cu valoarea de vânzare a lemnului în picioare, estimată cu prudență și controlată la 5—10 ani odată, cu rezultatele reale ale exploatării.

În produsul net al exploatațiilor agricole, cari au și păduri, sunt cuprinse și excedentele exploatării pădurilor; de aceea aceste excedente se capitalizează și ele la calcularea valorii venale a moșiei respective. Procedul este cu atât mai admisibil, cu cât se estinde asupra unui număr mai mare de ani.

IV. Concluziuni.

1. *Cum s'au estimat la noi terenurile agricole?*— Evaluările fiscolei, în vederea stabilirii impozitului fonciar s'au făcut și se fac fără norme științifice.

Particularii, în mare majoritate s'au călăuzit singuri la cumpărări de moșii, după calitatea terenului, situația geografică și economică, condițiile de muncă, etc. Afară de scurte perioade de criză, prețurile terenurilor la noi au fost mereu în creștere, astfel că prea puțini cumpărători s'au văzut păgubiți prin prețuri plătite necorespunzătoare calităților moșiei.

Evaluări mai frecvente s'au făcut asupra moșiilor hipotecate creditului rural, însă fără norme precise și instrucțiuni unitare.

În tot cazul aceste evaluări erau sub realitate, căci consiliul de administrație, pentru siguranță, le reducea cu mult.

Dar pentru știință, este o mare pagubă, că acele evaluări nu pot constitui un material de cercetare a mișcării prețurilor terenurilor la noi.